

17. Щоденник польових досліджень автора, проведених в селах Закарпатської області (2007-2013 рр.) // Архів автора. – Зошит № 7 (загальні дані). – 131 с.
18. Щоденник польових досліджень Горбач Людмили, проведених під час етнографічної практики в селах Богдан та Видричка Рахівського району (літо 2010 р.). – Зошит № 3 (інтерв'ю дружин трудових мігрантів). – 88 с.
19. Щоденник польових досліджень Печкан Оксани, проведених під час етнографічної практики в с. Синевир Міжгірського району (літо 2010 р.) // Архів кафедри історії Стародавнього світу та Середніх віків історичного ф-ту УжНУ за 2010 р. – Зошит № 2, (інтерв'ю з дітей трудових мігрантів). – 67 с.
20. Щоденник польових досліджень Попович Кароліни, проведених під час етнографічної практики в с. Криве Тячівського району (літо 2010 р.) // Архів кафедри історії Стародавнього світу та Середніх віків історичного ф-ту УжНУ за 2010 р. – Зошит № 1 (інтерв'ю). – 107 с.
21. Щоденник польових досліджень Прокоп Ганни, проведених під час етнографічної практики у с. Лисичево Іршавського району (літо 2009 р.) // Архів кафедри історії Стародавнього світу та Середніх віків історичного ф-ту УжНУ за 2009 р. – Зошит № 2 (інтерв'ю дружин трудових мігрантів). – 55 с.
22. Щоденник польових досліджень, проведених під час етнографічної практики в с. Сасово Виноградівського району (літо 2010 р.) // Архів кафедри історії Стародавнього світу та Середніх віків історичного ф-ту УжНУ за 2010 р. – Зошит № 1, частина 3 (інтерв'ю дружин трудових мігрантів). – 72 с.
23. Аналітична записка про обсяги трудової міграції населення Закарпатської області // Поточний архів Міністерства праці та соціальної політики Закарпатського обласного центру зайнятості населення. Діловодство Державного центру зайнятості Закарпатської області від 01.09.2006 р. на 4 с.

Кичак О. Ю. Проблема лидерства в семьях трудовых мигрантов Закарпатья в начале XXI века (результаты полевых исследований)

В статье, на основе широкого круга полевых исследований, рассмотрены изменения традиционных социальных ролей в семьях трудовых мигрантов Закарпатья в начале XXI века, в частности указывается на фактический переход функции главы семьи от мужчины-гастарбайтера к женщине. Основное внимание уделяется позициям власти и авторитета, а также взаимоотношениям в подобных семьях. На примерах проанализированы различия между понятиями «кормилец семьи» и «глава семьи». Анализируется, насколько семейная иерархия в семьях работников является вынужденной, и степень удовлетворенности браком респондентов, освещается влияние типа авторитета на содержание семейного воспитания в современной семье трудовых мигрантов.

Ключевые слова: глава семьи, тип лидерства, взаимоотношения, трудовые мигранты, семья трудовых мигрантов, Закарпатье, XXI век.

Kychak O. Yu. The problem of leadership in the families of labour migrants of Transcarpathian at the beginning of the 21 century (results of field studies)

The article is based on a wide range of field studies. It describes the change of traditional social roles in the families of Transcarpathian labour migrants in the early twenty-first century. In particular it is pointed out that the role of the head of family is transitioned from the male labour migrant to the woman. The article focuses on the position of the domination and authority, as well as the relationship in such families. Based on the examples it considers the difference between the concepts of "breadwinner" and "the head of family". The article analyzes how much the family hierarchy is forced in the families of labour migrants and the degree of satisfaction with marriage (on the basis of the answers of respondents). It illuminates the impact of the type of authority on the family education in contemporary families of labour migrants.

Keywords: the head of family, type of leadership, relationship, labour migrant, family of labour migrants, Transcarpathia, XXI century.

328.1:328.132.7(477)"1990/2004"

Л. І. Полякова

ЕВОЛЮЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В СТАНОВЛЕННІ ПАРЛАМЕНТУ В УКРАЇНІ ТА ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ПАРЛАМЕНТОМ ТА ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ (1990–2004 рр.)

Розглядаються етапи еволюції Парламенту, характеризується взаємодія між Парламентом та Президентом України з точки зору еволюційних процесів. Визначені основні документи, які покликані розподілити повноваження по лінії Президент-Верховна Рада. Аналізуються періоди президентства Л.Кравчука та Л.Кучми та їх взаємодія по лінії Президент-Парламент, вплив президентів на орган законодавчої влади на різних етапах становлення незалежної України. Дається характеристика діяльності Верховної Ради першого, другого, третього та четвертого скликань з точки зору розвитку парламентаризму та становлення органу законодавчої влади.

Ключові слова: еволюція, взаємодія, державна влада, Конституція, Закон, договір, Президент, Парламент.

Рівень розвитку парламентаризму в країні є тим критерієм, за яким визначають рівень демократії і цивілізації суспільства.

Еволюція Парламенту в Україні, як молодій державі відбувається в умовах становлення державності, існуванні різних точок зору на структуру і функції парламенту як законодавчого і представницького органу, визначення його місця в системі органів державної влади, розгляду вже існуючого представницького органу

з точки зору відповідності найважливішим ознакам парламентаризму, переходу від планової до ринкової економіки. Така ситуація приводить до загострення політичної боротьби, перерозподілу власності, формування корпоративних інтересів та намаганням зосередити в одних руках політичну і економічну владу. Процес формування парламентаризму пов'язаний з формуванням громадянського суспільства.

Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова базовими критеріями еволюції Парламенту вважають: ступінь представництва суспільних інтересів; роль у політичній системі країни; ефективність виконання наданих повноважень; характер взаємодії з іншими органами державної влади [1, с.3].

Виходячи з критеріїв були виділені етапи еволюції Парламенту. Кожен з етапів мав свої особливості у внутрішній структурі, зміні повноважень Парламенту, характері взаємодії з Президентом, Кабінетом Міністрів. Основним моментом у роботі кожного скликання Парламенту є зміна стосунків між опозиційною частиною та Президентом України, політична боротьба між ними.

Важливість дослідження полягає у тому, що Україна намагається ввійти у когорту розвинутих Європейських країн, тому розвиток демократії через розвинутий інститут парламентаризму гарантує успішність даного кроку. Розподіл влади, еволюція взаємодії між її гілками є найважливішим на сучасному етапі. Тому актуальним є розгляд питання не тільки еволюції становлення парламенту, але і його взаємодії з іншими гілками влади. На даному історичному етапі важлива взаємодія з Президентом України, без уваги не повинні залишатися стосунки з опозиційною частиною Парламенту.

Початком еволюційного процесу українського Парламенту вважають 1990 р., коли Верховна Рада Української РСР, обрана в 1990 р., продовжила свої повноваження за часів незалежної України і скликання.

Початковим етапом вважають 1990-1994 рр. 1990 р. – початок роботи Верховної Ради і скликання, але процес становлення Верховної Ради, як Парламенту ще не відбувся.

Парламентське правління – досить складна система організації державної влади. Процес становлення парламентаризму неможливий без одночасного формування громадянського суспільства. Є загроза, що Парламент за своєю суттю може перетворитися в орган, який впроваджує в життя інтереси невеликої частини суспільства, що перебуває у владі в цей період. В парламентській діяльності починають переважати дрібні цілі, особисті амбіції, це впливає на довіру до органів державної влади народу [2, с.49].

На початковому етапі еволюційного процесу українського Парламенту відчувався вплив Верховної Ради Української РСР. О.Мороз, народний депутат України, голова Верховної Ради України з травня 1994 р. по травень 1998 р., аналізуючи діяльність Парламенту і скликання, акцентує увагу на тому, що виконавча влада тоді (1990-1991 рр.) фактично Уряду не належала, цю функцію виконував ЦК Компартії: Верховна Рада стає найбільш повноважним і впливовим владним органом влади в державі [3, с.33].

3 грудня 1991 р. із запровадженням поста Президента України відбувається становлення нових взаємовідносин між Верховною Радою і Президентом України. Вони характеризуються неусталеністю законодавчої бази діяльності органів державної влади, відсутністю чітких механізмів взаємодії гілок державної влади.

Обраний у грудні 1991 р. Президент України Л.Кравчук намагався розширити власні повноваження, зокрема, в частині контролю над Кабінетом Міністрів. Навесні 1993 р. виникла необхідність чіткого визначення подальшого розвитку структури виконавчої влади: або уряд очолює виконавчу владу, або Президент залишається на чолі виконавчої влади. Л.Кравчук у червні 1993 р. видає указ, яким значно обмежує повноваження Прем'єр-Міністра. Відбувається загострення стосунків не тільки по лінії Президент-Прем'єр-Міністр, але і по лінії Президент-Парламент, що привело до дострокового припинення повноважень Президентом Л.Кравчуком і Парламентом.

Л.Кравчук, зауважив, що Верховна Рада і скликання працювала на «громадських засадах», тепер ми маємо професійний Парламент, тобто спостерігається процес становлення парламентаризму в Україні.

А О.Мороз, вважає об'єктивним і зрозумілим певну контраверсійність взаємин між Парламентом та Урядом, Парламентом і Президентом, оскільки Парламент виступає від імені народу, а його владні протези – від держави.

Незважаючи на всі перипетії та складності у роботі Верховної Ради і скликання, вона змогла прийняти важливі рішення для розбудови і становлення молодої незалежної держави і демократичного суспільства.

Другий етап: 1994-1996 рр. Відбуваються зміни у характері стосунків між Парламентом і Президентом. У Парламенті II скликання, який обирався достроково 27 березня 1994 р. за мажоритарною системою, виникають передумови для покращення законодавчої роботи Верховної Ради. Але в цей період розгортається протистояння у взаємовідносинах між Президентом і Парламентом, і зокрема – між Л.Кучмою та головою Верховної Ради О.Морозом. Вони були однодумцями в питанні ролі держави в процесі реформування. Визначали її напрями в сфері управління економікою, реформування інших сфер. Однак основною крапкою розбіжностей була сутність розподілу влади. Беручи до уваги те, що проблема розподілу влади стояла в країні досить гостро й вимагала негайного розв'язання можна вважати досягненням взаєморозуміння між Президентом, Спікером та главою Кабміну В.Масолом коли виразили готовність узгоджувати дії та відданість Конституції.

Еволюційним кроком став факт утворення та розгортання роботи з вересня 1994 р. нової Конституційної комісії, яку очолили Л.Кучма та О.Мороз. Мета – розробка концепції Конституції України. Узгодження позицій між Президентом і Верховною Радою завершилося 8 червня 1995 р. прийняттям Конституційного договору «Про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України» [4].

Передувало прийняттю договору, запропонована на початку грудня 1994 р. Л. Кучмою «мала Конституція» – законопроект «Про державну владу і місцеве самоврядування», а також «Закон про місцеве самоврядування» О.Мороза.

Л.Кучма визначав, що в Україні давно назріла необхідність чіткого розподілу влади і припинення конкуренції серед її гілок. Згідно з проектом Верховна Рада займається тільки законодавчим процесом, а Президент – здійснює виконавчо-розпорядчі функції. Президент висловив бажання відокремити виконавчу і законодавчу гілки влади одна від одної, констатує численні спроби Парламенту втручатися у поточні управлінські процеси. Згідно до цього документу Верховна Рада повинна була віддати Президенту істотну частину владних повноважень згідно статті про запровадження посади Президента як глави держави і глави виконавчої влади. Громадськість звертала увагу на те, що президентський законопроект, в разі його прийняття фактично ліквідує самоуправління на рівні областей і районів – там не буде рад, а будуть представники виконавчої влади. Проект О.Мороза мав на меті зосередити всю повноту влади в руках Голови Верховної Ради.

Перебіг подій після прийняття Конституційного договору довів, що незважаючи на те, що це дійсно був еволюційний момент в становленні законодавчої і виконавчої гілок влади, в розподілі їх повноважень, але договір до кінця не вирішив суперечок між Президентом і Парламентом. Знову таки загострив протиріччя між Президентом і Парламентом в сфері розподілу повноважень. Позитивним можна вважати, що був прискорений конституційний процес, початком якого вважають прийняття Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. 28 червня 1996 р. Конституція України була прийнята. Другий етап завершився.

Таким чином, позиції і Президента і Верховної Ради залишаються досить сильними, а вплив Президента на Парламент мінімальним. Конституційний договір, Конституція України є еволюційними документами у становленні гілок державної влади, розподілу їх функцій та налагодженню їх взаємодії.

Третій етап починається з прийняття Конституції у 1996 р. і продовжується до 2000 р. Конфлікт між гілками законодавчої і виконавчої влади триває. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова виділяє наступні напрями протистояння:

Намагання внести зміни до Конституції України з метою перерозподілу повноважень на користь Верховної Ради.

Боротьба навколо змісту законів, які регулюють конституційні повноваження Президента України і Парламенту, а також навколо процедури набуття чинності законів.

Боротьба навколо призначення або звільнення посадових осіб [1,с.8].

Весь цей час Президент намагався створити підконтрольний та слабкий парламент. Але ознакою нестабільності є ще і те, що в самій виконавчій владі продовжували зберігатися нестабільність і протиріччя. Конфліктні ситуації, які виникали між всіма гілками державної влади, призводили до того, що змінювалася найслабша ланка у трикутнику Президент – Верховна Рада – Кабінет Міністрів, саме уряд.

Незважаючи на всі протиріччя у діяльності гілок влади після прийняття Конституції України Верховна Рада зробила немало для удосконалення діяльності органів державної влади. Був деталізований статус Кабінету Міністрів, державних адміністрацій, Кримської Автономії. Саме в цей період вирішені питання, пов'язані з правовим регулюванням Конституційного Суду, Вищої Ради юстиції, Рахункової палати та Уповноваженого з прав людини. Продовжується робота по регулюванню діяльності Верховної Ради, виборчої системи.

Найсуттєвішим політичним протистоянням цього етапу були вибори до Верховної Ради III скликання. Але вони засвідчили готовність громадян України, в умовах кризи, розв'язувати політичні проблеми легітимним шляхом, за допомогою загальнозначених демократичних процедур. В цілому, за думкою О.М.Бандурки і В.А.Греченко, якісний склад Парламенту свідчив, що основоположні цінності Основного Закону не знаходяться під реальною загрозою, враховується й представництво політичних сил в усіх гілках і на всіх рівнях [5,с.129]. Також вибори показали, що політичні конфлікти в Україні продовжують існувати і мають гострий характер.

На третьому етапі позиції Президента посилюються і його вплив на Парламент стає більш вагомим. Ліві сили вважають, що співробітництво гілок влади ускладнюється внаслідок тиску на Парламент президентсько-урядових сил. Відбувається протистояння між Президентом та опозиційною частиною Парламенту.

Четвертий етап: 2000-2002 рр. Ознаками даного етапу є створення пропрезидентської більшості, зміна керівництва Парламенту та намагання обмежити повноваження Парламенту через всеукраїнський референдум. Завершився етап новими парламентськими виборами 2002 р., формуванням нової структури Парламенту та встановленням нового типу стосунків між Президентом і Парламентом. Президент намагається забезпечити повний контроль над Верховною Радою.

15 січня 2000 р. вийшов Указ Президента «Про проголошення Всеукраїнського референдуму за народною ініціативою». На референдум виносилися шість питань, вони були націлені на зміну Конституції України, які б надавали Президенту додаткових повноважень стимулювати ефективність роботи Верховної Ради. Верховна Рада майже одностайно протидіяла його проведенню. На думку парламентарів проведення референдуму суперечило чинній Конституції, призводило до згорання демократії і парламентаризму, а також до надмірного посилення влади Президента. Незабаром більшість депутатів змінили свою точку зору і висловили бажання на проведення референдуму [6, с.240].

21 січня 2000 р. парламентська більшість внесла зміни до Регламенту і прийняла постанови про відкликання Голови Верховної Ради О.Ткаченка та його першого заступника В.Мартинюка. В історії прийнято

називати ці події «парламентським переворотом» і пов'язувати з ним новий етап в розвитку парламентаризму. Як би там не було, але вочевидь прояв глибокої парламентської кризи.

Попри кризові явища, упродовж перших місяців існування при головуванні І.Плюща парламентська більшість за короткий час прийняла важливі нормативні акти, бездефіцитний бюджет, переобрала голів комітетів.

Таким чином, парламентська більшість зуміла направити роботу Верховної Ради у конструктивне русло. Створення першої в українській практиці парламентської більшості, на думку Ю.Д. Древаль, дещо зменшило напругу у відносинах між гілками влади. Парламент прискорив роботу над законопроектами, що зробило Парламент III скликання дієвим за попередні [6, с.244].

Етап також можна охарактеризувати як такий, що мав сильного Президента і слабкий Парламент, постійною конфронтацією між ними та формуванням у Парламенті пропрезидентської більшості.

П'ятий етап: 2002-2004 рр. На цьому етапі відбувається зміна стосунків між опозиціонерами в Парламенті та Президентом України Л.Кучмою. Парламентські вибори 2002 р. мали недемократичний характер, проходили під керівництвом Л.Кучми. Результатом виборів стало те, що не в повній мірі були представлені інтереси суспільства в Парламенті. Діяльність законодавчого органу даного етапу продовжує залишатися під впливом Президента, який намагається повністю його контролювати.

На думку В.С. Журавського, для покращення діяльності Парламенту, поліпшення існуючої форми правління на період п'ятого еволюційного розвитку парламентаризму в Україні необхідно:

По-перше, актуальним є і на теперішній час, а не тільки в період 2002-2004 рр., посилення збалансованості відносин між Президентом, урядом і Парламентом, парламентська більшість має стати коаліцією політичних сил у Парламенті, що об'єдналися навколо підтримки програм діяльності уряду і його складу.

На збалансованість між гілками влади з участю Президента позитивно вплинуло б поліпшення конституційних відносин як між гілками влади, так і в них самих. Йдеться про відмову від невиправданого самостійного, поза гілками влади, існування окремих органів державної влади. Серед таких органів — Фонд державного майна України, прокуратура та деякі ін.

Для усунення суперечностей між Президентом України та Верховною Радою України слід було б з урахуванням досвіду реалізації конституційно-правових норм збалансувати міру впливу Президента та Парламенту на формування низки органів державної влади.

По-друге, з метою вжиття найбільш радикальних заходів щодо поліпшення функціонування форми державного правління слід було б зосередити зусилля на досягненні політичної структурованості українського суспільства. Це завдання є досить складним, однак з його реалізацією можна досягти і відчутних результатів у досягненні відповідної легітимності влади, налагодження конструктивної співпраці між окремими гілками влади за участю Президента. При цьому досягнення політичної структурованості суспільства має ґрунтуватися виключно на демократичних і загальнолюдських цінностях, ідеях захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина.

По-третє, має бути зміцнена матеріальна і процесуальна нормативно-правова основа відносин Президента, Верховної Ради України і Кабінету Міністрів України. Чимало питань на 2004 р. були не вирішені на законодавчому рівні, що спричиняло значні суперечності. Ці питання, знову ж таки, стосуються меж повноважень Верховної Ради України, організації і діяльності уряду, процедури підписання законів Президентом України і застосування ним вето, питання діяльності політичної опозиції у Верховній Раді України, меж регламентарної влади Президента (його права видавати укази із питань, які виходять за межі його статусу як глави держави) [7, с.129-130].

Таким чином, для повного аналізу ситуації слід дати визначення еволюції. Еволюція – це розвиток процесу або явища. Якщо докладніше, то відбуваються постійні, послідовні внутрішні й зовнішні зміни, у результаті чого предмет або явище стають якісно краще.

В процесі дослідження даної теми прийшли висновку, що з початку 90 рр. ХХ ст. відбувається становлення органів державної влади незалежної України. Паралельно йдуть процеси, які негативно впливають та перешкоджають еволюції у розвитку парламентаризму, ефективному виконанню Верховною Радою її функцій.

На ефективність роботи законодавчого органу впливають багато чинників, серед них і конституційна система організації влади, взаємодія між Парламентом-Президентом-Кабінетом Міністрів.

Незважаючи на всі перипетії та складності у роботі Верховної Ради вона змогла приймати важливі рішення для розбудови і становлення молодого незалежної держави і демократичного суспільства.

Спроба конструктивного діалогу між Президентом і Верховною Радою, узгодження між ними позицій на певному історичному етапі завершилося 8 червня 1995 р. підписанням Конституційного договору «Про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України», та прийняттям важливого для держави документу 28 червня 1996 р. – Конституції України. На 2004 р. стосунки між Президентом і Парламентом не носили конструктивного характеру, що негативно впливало і на державотворчі процеси, і на соціально-економічну ситуацію. У Конституції України потребують уточнень повноваження законодавчої і виконавчої гілок влади, назріває необхідність проведення адміністративної реформи.

Зрозуміло, що процес становлення гілок державної влади, пошук оптимальної моделі взаємодії продовжується і у теперішній час, вимагає конструктивних рішень і плідної роботи як законодавчої, так і виконавчої гілок влади, особливо на сучасному етапі.

Джерела та література

1. Парламент в Україні: тенденції та проблеми становлення (Аналітична доповідь Центру Разумкова) // Національна безпека. – 2003. – №2(38). – С. 2-30.
2. Росенко М. Становлення парламентаризму в Україні: теорія, методологія, практика: монографія / Марія Розенко. – Львів, 2011. – 368 с.
3. Думки голів Парламенту попередніх скликань // Національна безпека. – 2003. – №2(38). – С. 30-35.
4. Конституційний Договір між Верховною Радою та Президентом України «Про основні засади організації та функціонування державної влади та місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України» // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – №18.
5. Бандурка О.М. Влада в Україні на зламі другого і третього тисячоліть / О.М.Бандурка, В.А.Греченко. – Харків: УВС, 2000. – 303 с.
6. Древаль Ю.Д. Парламентаризм у політичній системі України (політико-правовий аналіз) / Ю.Д. Древаль. – Харків: Національний університет внутрішніх справ, 2003. – 280 с.
7. Журавський В.С. Становлення і розвиток українського парламентаризму / В.С.Журавський. – К.: Парламентське вид-во, 2002. – 344 с.

Полякова Л. И. Эволюционные процессы в становлении Парламента в Украине и взаимодействии между Парламентом и Президентом Украины (1990-2004 гг.)

Рассматриваются этапы эволюции Парламента, характеризуется взаимодействие между Парламентом и Президентом Украины с точки зрения эволюционных процессов. Определены основные документы, которые призваны распределить полномочия по линии Президент-Верховный Совет. Анализируются периоды президентства Л.Кравчука и Л.Кучмы и их взаимодействие по линии Президент-Парламент, влияние президентов на орган законодательной власти на разных этапах становления независимой Украины. Дается характеристика деятельности Верховного Совета первого, второго, третьего и четвертого созывов с точки зрения развития парламентаризма и становления органа законодательной власти.

Ключевые слова: эволюция, взаимодействие, государственная власть, Конституция, Закон, договор, Президент, Парламент.

Polyakova L. I. The Evolutionary Processes of Formation of the Ukrainian Parliament and the Interaction between the Parliament and the President of Ukraine

The stages of evolution of the parliament are viewed, it is characterized the interaction between the parliament and the President of Ukraine in terms of the evolutionary processes. The key documents that call for separation of the responsibilities in line President - The Supreme Soviet (Verkhovna Rada) are identified. The periods of presidency of L. Kravchuk and L. Kuchma and their co-operation within the line President-Parliament, the influence of presidents on the legislative government body on the different stages of establishment of independent Ukraine are analysed. The description of the activity of the Verkhovna Rada of the I, II, III and IV convocations is given from the point of development of parliamentarism and becoming of legislative government body.

Keywords: evolution, interaction, state authority, Constitution, law, agreement, president, Parliament.

УДК 94:329.14 (477) "20/21"

В. В. Мороко

МІСЦЕ ТА РОЛЬ САТЕЛІТНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ПАРТІЙНОМУ БУДІВНИЦТВІ

Стаття присвячена дослідженню припартійних громадських організацій. В роботі пропонується нове бачення місця та ролі сателітних організацій в партійному будівництві. Робиться висновок про те, що обрана сучасними партіями організаційна конструкція повністю нівелює всяку самодіяльність та внутрішній потенціал пересічного члена партії. Наголошується на тому, що принцип демократичного централізму паралізує будь-яке новаторство і низових ланок партій, і регіональних структур, що на перший щабель виводить виключно лідерів партій та їх оточення, робить їх єдиними реально існуючими та діючими членами власних партій.

Ключові слова: партія, партійне будівництво, молодіжні організації, земляцтва.

Історія розвитку української держави протягом останніх двадцяти років ілюструє процес намагання посттоталітарного суспільства стати на рейки демократичних перетворень. Одна з провідних ролей в цьому процесі належить політичним партіям, які де-юре виконують функцію основних «посередників» у здійсненні взаємозв'язку і взаємодії між суспільством та державою. Традиційно вони досліджувалися під кутом розвитку того чи іншого окремого конкретного об'єднання чи організації або політичної течії. Як приклад – праці С. Бондаренко, О. Мардаренко, О. Шановської, Р. Маліновського, О. Назарчука, О. Слободян [1].

Подібна вибірковість призвела до того, що користуючись словами античного філософа, ми радше досліджуємо «тінь речей». Це є науково невиправданим. Більше того, поза увагою дослідників залишаються справжні мотиви і дійсні образи даних об'єднань. Так аналіз лише статутної будови партій, дав право стверджувати:

– всі вітчизняні політичні організації пройшли шлях від копіювання західних взірців будови до безальтернативного взяття за основу статутної будови КППС;